

1 utorak, 21.05.2002.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Prvo stupanje pred Sud]
4 [Optuženik je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.00h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjeti.
9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Dobar dan, dame i gospodo. Molim
10 tajnicu da najavi predmet.
11 TAJNICA: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude, ovo je
12 predmet IT-95-11-I, *Tužitelj protiv Milana Martića*.
13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem. Molim strane da se
14 predstave. Optužba?
15 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Dobar dan, časni Sude, u
16 ime Optužbe ovdje je naša referentica za predmet gospođa Boles, a ja sam
17 Hildegard Uertz-Retzlaff.
18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem. Molim stranu... molim
19 Obranu da se predstavi.
20 G. KASTRATOVIĆ: Poštovani sudija, uvaženi tužioče, gospodo sudski
21 saradnici, dame i gospodo novinari, ovo je moje prvo javno pojavljivanje
22 pred Međunarodnim krivičnim sudom ovdje u Hagu, pa sam zbog toga dužan da
23 vam se predstavim i to sa zadovoljstvom činim. Ja sam Strahinja
24 Kastratović, advokat iz Beograda, sa izgovorom moga imena i prezimena
25 imaćeće malo više muke, ali ga zbog to... ali ga zbog toga ne bih menjao.
26 Vodiču tim, vodiču tim koji će se brinuti o odbrani optuženog, gospodina
27 Milana Martića. Moj prvi saradnik je pravni konsultant, biće gospodin
28 Marko Kastratović, to je ovaj mladić, mladi čovek koji sedi sa moje leve
29 strane. Namerno ću prečutati godine svoje starosti, nadam se da ćete vi to
30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioču, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioča na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 razumeti i opravdati, ali ču vas obavestiti da se advokatskom profesijom
2 bavim blizu 40 godina, koji će podatak svakako otkriti ono što sam htio da
3 prečutim. Želeo bih još nešto da vam kažem, što mislim da je veoma
4 značajno i što će imati uticaja na naš budući rad. U mom branjeniku,
5 gospodinu Milanu Martiću, i mene kao njegovom braniocu -

6 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospodine Kastratović, nadam se da
7 sve što imate za reći je u uskoj vezi sa ovim prvim pojavljivanjem pred
8 Sudom. Dat ču Vam priliku da sada govorite o bitnim stvarima za prvo
9 pojavljivanje pred Sudom. Dakle, u ovom trenutku mi samo želimo čuti Vaše
10 ime i ime vašeg subranitelja.

11 G. KASTRATOVIĆ: Mogu da samo zamolim da imam smetnje i da skrenem
12 pažnju da imam smetnje sa sušila...slušalicama i da ne čujem sasvim dobro.

13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li je sada sve u redu? Da li me
14 čujete?

15 G. KASTRATOVIĆ: Zamolio bih, ako možete, da mi ponovite ono što
16 ste mi rekli maločas i što nisam čuo krivicom ovih slušalica, a ne mojo...
17 mogu sluha.

18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Dakle, upravo sam Vam kazao da se
19 nadam da sve što imate za reći jest u uskoj vezi sa prvim pojavljivanjem
20 pred Sudom. Dat ču Vam priliku, ukoliko imate nešto za reći, odnosno
21 ukoliko je riječ o nečemu što je od bitne važnosti za prvo pojavljivanje
22 pred Sudom, međutim, u ovom trenutku samo želimo znati Vaše ime i ime
23 Vašeg subranitelja.

24 G. KASTRATOVIĆ: Ja Vam se zahvaljujem na ovoj opomeni. Daćete mi
25 mogućnost da nešto kasnije načinim nekoliko opaski koje će biti, po mom
26 uverenju, duboko značajne za saradnju sa tužiocem, odnosno sa uvaženim
27 Sudom, upravo zbog toga što mislim da postoje određena pitanja koja ćemo
28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 brže i lakše prevazilaziti ukoliko tako ukažem na samom početku na mo...
2 na tu mogućnost. Hvala vam najlepša, ja sam se predstavio onoliko koliko
3 sam mislio da je to dovoljno.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da, ima jedno pitanje koje bih vam
5 htio postaviti. Da li ste Vi branitelj optuženog samo za ovo prvo
6 pojavljivanje pred Sudom ili ćete biti branitelj tokom cijelog postupka?

7 G. KASTRATOVIĆ: Ja sam branitelj gospodina Milana Martića od samog
8 početka i nadam se da ću ovo sudjenje, ako me zdravlje posluži, biti do
9 kraja njegov branilac, sa onim timom koji ću ja odrediti ili koji sam već
10 delimično odredio.

11 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem, izvolite sjesti. Sada
12 ćemo nastaviti sa postupkom prvog pojavljivanja optuženog pred Sudom.
13 Gospodin Martić, u skladu sa pravilom 62 postupka... pravilo... Pravilnika
14 o postupku i dokazima.

15 Gospodine Martić, molim Vas ustanite. Da li možete čuti postupak
16 na jeziku koji razumijete?

17 Niste uključili mikrofon.

18 OPTUŽENIK: Da, da, razumijem sve.

19 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Molim Vas, možete li se
20 predstaviti punim imenom i prezimenom i, eventualno, nadimkom?

21 OPTUŽENIK: Ja sam Milan Martić i nemam nadimka.

22 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U redu. Kada ste rođeni i gdje ste
23 rođeni?

24

25

26

27

28

29

30

1 OPTUŽENIK: Rođen sam 18.11.1954. u Žagroviću, selo Žagrović,
2 opština Knin.

3 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Koja je bila Vaša adresa prije no
4 što ste uhapšeni?

5 OPTUŽENIK: Moja adresa je bila u Srbiji, Vrnjačka Banja, Slatinski
6 venac 11b.

7 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala. Da li ste dobili optužnicu
8 na jeziku koji razumijete i da li ste imali priliku pročitati optužnicu?

9 OPTUŽENIK: Da, dobio sam je sada, unazad 15 dana, ali dobio sam je
10 i ranije. Znači, imao sam priliku da je pročitam i da je razumijem.

11 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li razumijete njezin sadržaj?

12 OPTUŽENIK: Da, u potpunosti.

13 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li ste imali priliku
14 razgovarati o optužnici sa Vašim braniteljem?

15 OPTUŽENIK: Onoliko vremena koliko sam bio u kontaktu, o zadnjem
16 kontaktu pre... pre predaje Tribunalu.

17 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li ste obaviješteni o Vašim
18 pravima u skladu sa Statutom i u skladu sa Pravilnikom o postupku i
19 dokazima ovoga Suda?

20 OPTUŽENIK: Obaviješten sam.

21 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Hvala, izvolite sjesti.

22 OPTUŽENIK: Hvala.

23 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U svakom slučaju, zamoliću tajnicu
24 da pročita član 20 i 21 Statuta koji se odnosi na prava optuženog.

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioцу, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 TAJNICA: [simultani prijevod] Član 20., Početak i vođenje sudskog
2 postupka.

3 Pretresna vijeća moraju osigurati da suđenje bude pravično i
4 ekspeditivno, te da se postupak vodi u skladu s Pravilima o postupku i
5 dokazima, uz puno poštivanje prava optuženog i dužnu brigu o zaštiti
6 žrtava i svjedoka.

7 2: Osoba protiv koje je potvrđena optužnica mora, na temelju
8 sudskog naloga ili naloga za hapšenje Međunarodnog suda, biti pritvorena,
9 odmah obaviještena o optužbama protiv nje, i prebačena na Međunarodni sud.

10 3: Raspravno vijeće će pročitati optužnicu, uvjeriti se da se
11 poštuju prava optuženog, potvrditi da optuženi razumije optužnicu i
12 uputiti optuženog da se izjasni o krivici. Raspravno vijeće će zatim
13 utvrditi datum početka suđenja.

14 4: Rasprava je javna, osim kada Raspravno vijeće ne odluči
15 zatvoriti raspravu za javnost, u skladu sa Pravilima o postupku i
16 dokazima.

17 Član 21., Prava optuženog.

18 1: Sve su osobe ravnopravne pred Međunarodnim sudom.

19 2: Prilikom presuđivanja o optužbama protiv njega, optuženi ima
20 pravo na pravično i javno suđenje, uz ografe predviđene članom 22 Statuta.

21 3: Optuženi se smatra nevinim dok mu se ne dokaže krivica u skladu
22 s odredbama ovog Statuta.

23 4: Prilikom presuđivanja o svakoj optužbi protiv optuženog, u
24 skladu s ovim Statutom, optuženi ima, s punom ravnopravnošću, pravo na
25 sljedeća minimalna jamstva:

1 A: Da, na jeziku koji razumije, pravovremeno i detaljno bude
2 obaviješten o prirodi i razlozima optužbi protiv njega.

3 B: Da ima odgovarajuće vrijeme i sredstva za pripremu obrane i
4 komunikaciju s pravnim zastupnikom po vlastitom izboru.

5 C: Da mu se sudi bez nepotrebnog odgađanja.

6 D: Da mu se sudi u njegovoj prisutnosti i da se brani osobno ili
7 putem pravnog zastupnika po vlastitom izboru. Da se, ako nema pravnog
8 zastupnika, obavijesti o tom pravu, te da mu se, kad god to zahtijevaju
9 interesi pravde, dodijeli pravni zastupnik, a da pri tom ne snosi troškove
10 obrane ako za to nema dovoljno sredstava.

11 E: Da ispita ili da se u njegovo ime ispitaju svjedoci koji ga
12 terete, kao i da se svjedoci obrane dovedu i ispitaju pod istim uvjetima
13 kao i svjedoci koji ga terete.

14 F: Da ima besplatnu pomoć prevoditelja, ako ne razumije ili ne
15 govori jezik koji se koristi na Međunarodnom sudu.

16 G: Da ne bude primoran svjedočiti protiv sebe, niti priznati
17 krivicu.

18 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Gospodo tajnice, molim Vas da
19 pročitate optužnicu.

20 TAJNICA: [simultani prijevod] Da, časni Sude. Tužitelj
21 Međunarodnog suda protiv Milana Martića.

22 Tužitelj Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju,
23 sukladno ovlastima iz člana 18. Statuta Međunarodnog krivičnog suda za
24 bivšu Jugoslaviju, dalje u tekstu Statut Suda, optužuje:

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioцу, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 1: Od ljeta 1991., oružane snage Republike Hrvatske, HV, sudjeluju
2 u oružanom sukobu s oružanim snagama samoproglašene Republike Srpske
3 Krajine, ARSK. Od početka rata, u ljetu 1991. do kraja iste godine, ARSK
4 je uz pomoć Jugoslavenske Narodne Armije, poznate kao JNA, porazila HV u
5 brojnim borbama, te preuzeala nadzor nad približno jednom trećinom
6 teritorije Republike Hrvatske, uključujući dijelove istočne i zapadne
7 Slavonije i Krajinu. Nakon prekida vatre, u siječnju 1992., zaštitne snage
8 UN-a, UNPROFOR, raspoređene su u područjima koja je držala ARSK.

9 Jedno od područja koja je ARSK držala u zapadnoj Slavoniji bila je
10 zapadna zona Ujedinjenih naroda, poznata i kao Sektor zapad, koji je ostao
11 pod nadzorom ARSK do 01. svibnja 1995.

12 Dana 01. svibnja 1995., HV je napala snage ARSK u Sektoru zapad i
13 potisnula snage ARSK prema jugu, preko rijeke Save u dio Bosne koji drže
14 Srbija.

15 Milan Martić, predsjednik samoproglašene Republike Srpske Krajine,
16 za odmazdu je izdao zapovijed vojnim snagama ARSK da napadnu tri hrvatska
17 grada, uključujući i Zagreb, glavni grad Republike Hrvatske.

18 Na raketu "Orkan", dalekometno oružje, mogu se staviti razne
19 bojeve glave, s određenim namjenama: razaranje vojnih ciljeva ili ubijanje
20 ljudi.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12 Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioču, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladjena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Kada se na "Orkan" stavi kazetna bomba, kakva je korištena u napadu na
2 Zagreb, ovo oružje postaje oružje za uništenje žive sile kojemu je jedina
3 svrha ubijanje ljudi.

4 Dana 02. svibnja 1995., oko 10.25h, po zapovijedi Milana Martića
5 na središnji dio Zagreba ARSK je ispalila rakete tipa "Orkan", s kazetnim
6 bombama, kao bojevim glavama, što je prouzročilo smrt i ranjavanje civila
7 u Zagrebu. To je bio protuzakoniti napad na civilno stanovništvo i građane
8 kao pojedince.

9 Dana 03. svibnja 1995., oko 12.10h, po zapovijedi Milana Martića,
10 ARSK je na središnji dio Zagreba ponovo ispalila rakete tipa "Orkan" s
11 kazetnim bombama, kao bojevim glavama, ponovno prouzročivši smrt i
12 ranjavanje civila i Zagrebu. Ovo je također bio protuzakoniti napad na
13 civilno stanovništvo i građane kao pojedince.

14 Optuženi Milan Martić je rođen 18. studenog 1945. u blizini Knina.

15 OPTUŽENIK: 1954., nemojte me, nemojte mi još dodavati godine.

16 TAJNICA: [simultani prijevod] Prihvaćam ispravku optuženog.

17 Dakle, Milan Martić je rođen 18. studenog 1954. u blizini Knina u
18 Hrvatskoj. Završio je školu za policajce u Hrvatskoj i bio viši inspektor
19 hrvatskog Ministarstva unutarnjih poslova. U siječnju 1991., Milan Martić
20 je imenovan za načelnika unutarnjih poslova samoproglašene RSK. Na istu je
21 dužnost ponovno postavljen godine 1993., a u veljači 1994. je postao
22 predsjednik samoproglašene RSK. Trenutačno boravi u Kninu, glavnom gradu
23 samoproglašene RSK.

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govorik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Opće postavke optužnice:

2 U vremenu na koje se odnosi optužnica, u Republici Hrvatskoj je
3 trajalo stanje oružanog sukoba.

4 U vremenu na koje se odnosi optužnica, žrtve spomenute u optužnici
5 bili su civili pod zaštitom ratnih zakona i običaja.

6 U vremenu na koje se odnosi optužnica, Milan Martić je bio dužan
7 pridržavati se zakona i običaja koji reguliraju vođenje rata.

8 Optužbe:

9 Točka 1: Dana 02. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik
10 samoproglašene RSK, svjesno i namjerno zapovjedio protuzakonit napad na
11 civilno stanovništvo i građane Zagreba kao pojedince, što je prouzročilo
12 smrt najmanje pet građana i brojna ranjavanja civilnog stanovništva i
13 građana Zagreba kao pojedinaca, te je time Milan Martić prekršio ratne
14 zakone i običaje, što je zločin prema članovima 3 i 7(1) Statuta Suda;
15 odnosno točka 2:

16 Dana 02. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik samo
17 proglašene RSK, znao ili imao razloga znati da neka podređena osoba u ARSK
18 namjerava počiniti i da je počinila ratni zločin, odnosno izvršila
19 protuzakoniti raketni napad protiv civilnog stanovništva i građana Zagreba
20 kao pojedinaca, te je Milan Martić propustio poduzeti potrebne i
21 odgovarajuće mjere kako bi spriječio napad i propustio kazniti počinitelje
22 napada, što sve predstavlja kršenje članova 3 i 7(3) Statuta Suda.

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Točka 3: Dana 03. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik
2 samoproglašene RSK, svjesno i namjerno zapovjedio protuzakonit napad na
3 civilno stanovništvo i građane Zagreba kao pojedince, što je prouzročilo
4 smrt najmanje dvoje građana i brojna ranjavanja civilnog stanovništva i
5 građana Zagreba kao pojedinaca, te je time Milan Martić prekršio ratne
6 zakone i običaje, što je zločin prema članovima 3 i 7(1) Statuta Suda;
7 odnosno točka 4:

8 Dana 03. svibnja 1995., Milan Martić je, kao predsjednik
9 samoproglašene RSK, znao ili imao razloga znati da neka podređena osoba u
10 ARSK namjerava počiniti i da je počinila ratni zločin, odnosno izvršila
11 protuzakonit raketni napad protiv civilnog stanovništva i građana Zagreba
12 kao pojedinaca, te je Milan Martić propustio poduzeti potrebne i
13 odgovarajuće mjere kako bi spriječio napad i propustio kazniti počinitelje
14 napada, što sve predstavlja kršenje članova 3 i 7(3) Statuta Suda.

15 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem tajnici. U skladu sa
16 pravilom 62 Pravilnika o postupku i dokazima ovog Suda, optuženi ima pravo
17 da se izjasni da je kriv ili da nije kriv, po svakoj točki optužnice,
18 danas ili unutar 30 dana od prvog pojavljivanja pred Sudom. Ukoliko
19 optuženi u tom roku se ne izjasni o optužnici, Raspravno vijeće će u
20 njegovo ime unijeti u zapisnik da se izjasnio da nije kriv.

21 Gospodine Kastratović, da li je Vaš klijent spremna da se danas
22 izjasni o krivici?

23 G. KASTRATOVIĆ: Da, ali jednom opštom frazom, da li je kriv ili
24 nije kriv, ne upuštajući se u meritorno objašnjavanje razloga za jedno ili
25 za drugo. Dakle, on će odgovoriti na Vaše pitanje.

26 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U redu. Gospodine Martić, ja ću
27 sada ponoviti svaku od točaka optužnice koje se iznose protiv Vas i potom
28 ću Vas pitati da li se izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi po
29 svakoj od optužbi.

1 Vaš odgovor u svakom slučaju treba glasiti "kriv sam" ili "nisam
2 kriv". Da li to razumijete?

3 OPTUŽENIK: Da.

4 SUDAC LIU: [simultani prijevod] U redu, pa onda počnimo. Točka 1
5 sadrži optužnicu za napad na civile od 02. svibnja 1995., u smislu kršenja
6 ratnih zakona i običaja i to se tvrdi da ste Vi to naložili. Da li se
7 izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

8 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim.

9 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Točka 2 ovdje Vas optužuje,
10 alternativno, po zapovjednoj odgovornosti za protuzakoniti napad na civile
11 02. svibnja 1995., u smislu kršenja zakona i običaja rata. Da li se
12 izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

13 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim.

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Točka 3 sadrži optužbu za
15 protuzakoniti napad na civile 03. maja 1995., u smislu kršenja ratnog
16 zakona i običaja i tu se tvrdi da ste to Vi naložili. Da li se
17 izjašnjavate da ste krivi ili da niste krivi?

18 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim, a daljnje obrazloženje daće moj
19 branioc /sic/, zbog čega sam taj... taj čin počinio.

20 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Točka 4, ovdje Vas se optužuje,
21 alternativno, za zapovjednu odgovornost za protuzakoniti napad na civile
22 03. maja 1995., u smislu kršenja zakona i običaja ratovanja. Kako se
23 izjašnjavate, da ste krivi ili da niste krivi?

24 OPTUŽENIK: Ne osećam se krivim.

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioца na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem, gospodine, izvolite
2 sjesti.

3 Molim gospođu tajnicu da ima na umu da se gospodin Martić izjasnio
4 da nije kriv po svim točkama optužnice.

5 Tajnik dobiva uputstvo da odredi datum suđenja, a optuženi će za
6 to vrijeme ostati u pritvoru. Postoji li još neko pitanje koje želi
7 pokrenuti optužba? Izvolite, gospođo tužiteljice.

8 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Da, časni Sude, ovdje
9 zapravo imamo dvije stvari o kojima bismo htjeli govoriti. Prva je
10 informacija časnom Sudu u vezi s objelodanjivanjem. Mi smo već danas
11 dostavili popratne materijale na engleskom jeziku, kao i transkript
12 saslušanja prema pravilu 61, uključujući i dokumentarne dokazne predmete.
13 Dakle to je -

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Da li je to sve prevedeno na
15 B/H/S?

16 GĐA UERTZ-RETZLAFF: [simultani prijevod] Dostavljeni su materijali
17 na engleskom jeziku a h... prijevod na B/H/S uslijedit će u zakonskom
18 roku.

19 Druga stvar koju bih htjela reći jest da Optužba ima namjeru
20 izmijeniti optužnicu, i to ne samo u vezi sa krivim datumom rođenja, nego
21 i u vezi sa bitnim pitanjima.

22 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Želim Vas samo obavijestiti da je
23 predsjednik Suda mene odredio pred raspravnim sudom... sucem za ovaj
24 predmet, prema tome, sve možete u pisrenom obliku dostaviti meni.

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Postoji li bilo šta što bi Obrana htjela pokrenuti u ovom
2 trenutku? Izvolite, gospodine Kastratović?

3 G. KASTRATOVIĆ: Ja bih htio u ime moga branjenika, gospodina
4 Milana Martića, i u svoje lično ime da izložim nekoliko bitnih opaski,
5 nekoliko obi... ovaj, bitnih činjenica koje bi odredilo naš odnos prema
6 ovom Sudu. Ja inače u pravičnost Suda verujem od onog časa od kada je moja
7 zemlja, SR Jugoslavija, vraćena u članstvo Ujedinjenih nacija. Od tada, ne
8 pravim razliku između ovog Suda i zemlje... i sudova moje zemlje. Moj
9 branjenik, gospodin Martić, osjećanje punog poverenja u ovaj Sud stekao je
10 nešto kasnije, upravo onda kada je nova demokratska vlast naše zemlje
11 donela zakon o saradnji sa Međunarodnim krivičnim sudom. Od tog časa,
12 optuženi Martić smatra svojom građanskom dužnošću da sa puno vere pristupi
13 ovom uvaženom Sudu -

14 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Oprostite što vas prekidam,
15 gospodine Kastratović, morate razumjeti da sve što kažete treba prevesti
16 na engleski i francuski jezik, dva službena jezika ovog Suda. Zato vas
17 molim da govorite sporije i da radite pauze nakon rečenica, kako bi
18 prevoditelji i kako bi zapisničari mogli uhvatiti sve što kažete.
19 Oprostite što sam Vas prekinuo, izvolite nastaviti.

20 G. KASTRATOVIĆ: Ja se Vama izvinjavam, uvaženi sudija i evo ovog
21 puta, ponoviću samo ovu zadnju rečenicu. Od tog časa, optuženi Martić
22 smatra svojom građanskom obavezom da sa puno vere pristupi ovom uvaženom
23 Sudu, prepostavljući da je on dobromeran i objektivan i da će u
24 jednoj nepristrasnoj proceduri, uz moju pomoć, dokazati ono što mu je
25 namera da dokazuje. Naravno, vi ste već odlučili da se gospodin Martić
26 zadrži u pritvoru.

27
28
29
30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Ja sam ne bih insistirao na ukidanje pritvora, upravo zbog toga što u ovom
2 času smatram da to ne bi bio celishodan i opravdan predlog. Ono s čime još
3 želim da vas upoz... uverim je i da vas... da vas obavestim, ja i gospodin
4 Martić ćemo se potruditi da veoma brzo, jednim pismenim podneskom,
5 odredimo sve stajne tačke naše Odbrane. Da odredimo ono što je sporno i
6 što nije sporno, da ne bi pravili time veći problem od onoga što bi... što
7 bi... čime bi Sud bespotrebno opterećivali. Ja se nadam da ćemo mi oko
8 mnogih pitanja pre... sa tužiocem pre nego što /nerazgovijetno/ dođemo do
9 glavne rasprave, mnoga sporna pitanja razrešiti i već na glavnom pretresu
10 imati samo ono što ostaje spor između... među nas.

11 Ovo sam izgovorio samo zbog jedne jedine potrebe da vas uverim da
12 nama nije stalo da se ovaj sudski proces odugovlači, da mislimo da to ide
13 na štetu i Suda i su... i...i pravde. Prema tome, u nama ćete imati
14 saradnike koji će svakako pratiti proceduru onako kako je to pravilima
15 predviđeno, to je sve što vam se... i zahvaljujem se.

16 SUDAC LIU: [simultani prijevod] Zahvaljujem. Gospodo tužiteljice,
17 iako ste ovo Raspravno vijeće obavijestili da ste objelodanili sav
18 popratni materijal, zbog zapisnika moram Vas podsjetiti da, prema pravilu
19 66 Pravilnika o postupku i dokazima, imate 30 dana za objelodanjivanje
20 popratnog materijala uz optužnicu. A Obrani kažem da će imati 30 dana za
21 dostavljanje bilo kojeg preliminarnog podneska kada je dobila... odnosno
22 nakon što je dobila sve popratne materijale u skladu sa pravilom 66
23 Pravilnika. Možete dovesti u pitanje jurisdikciju Suda, kao i dostaviti
24 sve ostale podneske kao i podnesak za privremeno puštanje na slobodu vašeg
25 klijenta.

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisu na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Kako bi suđenje bilo što brže pripremljeno, predraspravno
2 zasjedanje biće zakazano u roku od 120 dana od današnjeg dana, u skladu sa
3 pravilom 65bis(A).

4 Mislim da je to sve za ovo današnje zasjedanje. Ja sada
5 proglašavam zasjedanje završenim.

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Molim ustanite.

7 ... Prvo stupanje pred Sud
8 završeno u 14.56h.

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

utorak, 21.05.2002.

Predmet br. IT-95-11-I

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zapisa na jeziku regionala, načinjenog tokom sudskega postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na sudenju koristeni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodioču, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na sudenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.